รับเข้าระบบ : 06/06/2566
พิจารณา : 17/06/2566
สิ้นสุดกระบวนการ : 28/06/2566

รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

Academic Administration Model for Upgrading Achievement of Students in Expanding Opportunities Under the Nan Primary Education Service Area Office 2

ชรินทร์ทิพย์ พิสุทธ์ธนาสาร[1*] หยกแก้ว กมลวรเดช [2] และสุรเชษฐ์ บุญยรักษ์ [3]
Charintip Pisutthanasarn[1*], Yokkeaw Kamonworadach[2] and Surachet Boonyarak[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 และพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 33 คน หัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 33 คน โดยใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 3 คน หัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 3 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรประกอบด้วย

[1] นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
[2] อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
[3] อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
[1] Master of Education Student in Education Administration, Uttaradit Rajabhat University
[2] Thesis Advisor, Education Administration, Uttaradit Rajabhat University
[3] Thesis Advisor, Education Administration, Uttaradit Rajabhat University
[*] Corresponding author: Sunantra.nam@gmail.com

1) ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร 2) กำหนดเป้าหมาย ภารกิจและวิสัยทัศน์ 3) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4) วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ 5) นำหลักสูตรไปใช้ 6) ประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 7) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้หลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับบริบทชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ความต้องการของผู้เรียน และ สถานการณ์โลกในปัจจุบัน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 1) จัดอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 2) จัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ 3) จัดทำทะเบียนการผลิตสื่อ และ 4) มีการประกวดห้องเรียนคุณภาพ ทั้งนี้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีควรมีความทันสมัย น่าสนใจ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เหมาะสมกับผู้เรียนทุกวัย และสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต้องก่อให้เกิดทักษะในการดำรงชีวิตของผู้เรียน ด้านการนิเทศฯ กำกับ และติดตาม ประกอบด้วย 1) ประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง 2) วางแผนการนิเทศ กำกับและติดตาม ตามโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3) ดำเนินการนิเทศ กำกับ และติดตามอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และ 4) สะท้อนผลการนิเทศ กำกับและติดตาม ทั้งนี้การนิเทศ กำกับและติดตามต้องได้รับการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีเครื่องมือและตารางการนิเทศที่ชัดเจน และมีลักษณะการนิเทศที่หลากหลาย

คำสำคัญ : รูปแบบ การบริหารวิชาการ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

The research was to study the current situation of academic administration in the Opportunity Expansion School under the Nan Primary Educational Service Area Office, Region 2. And develop an academic administration model to improve the learning achievement of students in Expanding Opportunities Under the Nan Primary Education Service Area Office 2. This research used mixed methods consisting of quantitative data collection using questionnaires for the opinions of administrators 33, head of academic administration 33 people by the population. And qualitative research using interviews the sample consisted of administrators 3 people, the head of academic administration 3 people, and the education supervisor 3 people by purposive sampling.

The research results revealed that 1) The current state of academic administration at the Opportunity Expansion School Under the Nan Primary Education Service Area Office 2 was at **a** high level. 2) Academic administration model for improving learning achievement of students in Expanding Opportunities Under the Nan Primary Education Service Area Office 2 in curriculum and curriculum administration consisted 1) Clarification meeting for create understanding of the course preparation. 2) Define goals, mission, and vision. 3) Create an educational institution curriculum. 4) Planning the implementation of the curriculum.

5) Implement the curriculum. 6) Evaluate the use of the curriculum. And 7) Recondition curriculum. The educational institution curriculum must be consistent with the community context, educational service area office, needs of learners, and the updated world situation. In development media, innovation, and technology consisted of 1) Organized training of media production Innovation and Technology. 2) Budget allocation for media production innovation and technology sufficiently. 3) Provide a media production register and 4) Contest for quality classrooms. Media, innovation, and technology should be the latest, interesting, and readily available, suitable for students. Innovation and technology must cultivate learners' life skills. Supervision and follow-up consisted of 1) Clarifying the meeting clarifies for all teachers and school personnel to understand their roles and responsibilities. 2) Supervision directing plan and following systematically according to the supervision project within the educational institution. 3) Perform supervision and regular follow-up at least once per semester and 4) Reflect on supervision results directing and following However, the supervision and follow-up must be supervised, supervised, and assisted by the educational supervisors of the Office of Educational Service Areas. There are clear supervision tools and schedules and a variety of supervision characteristics.

Keywords: Model, Academic management, Improve Learning Achievement, Opportunity Extension School

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (Office of the Education Council, 2017) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า : คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 และได้กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย 53 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ 1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ 6 - 14 ปีทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคน และประชากรวัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น 2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี เป็นต้น 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Program for International Student Assessment : PISA) ของนักเรียนอายุ 15 ปี สูงขึ้น เป็นต้น 4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น 5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาดีขึ้น สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ 200 อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาหรือสถาบัน และส่วนอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่ทำให้สถาบันดำเนินไปอย่างราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรรับผิดชอบ ต่อความเป็นผู้นำของครูวิชาการก่อน หน้าที่ของสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาคือการให้ความรู้แก่นักเรียนทุกคนในด้านวิชาการโดยทำงานร่วมกับครูและกระตุ้นให้ครูแนะนำครู และประสานงานครูทุกคนให้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิผลในการสอนมากขึ้น สถานศึกษาเป็นงานหลัก ของการบริหารโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาหรือสถาบัน สถานศึกษาหรือสถาบันจะพิจารณาจากผลการเรียนจากงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาโปรแกรมการศึกษาและการสอนที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาหรือสถาบัน (Thach (Rāmadhammo), 2018)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลลัพธ์ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ศักยภาพของผู้บริหารด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ และการสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชนในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะรวมทั้งความรู้และความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน โดยมีการวัดและประเมินผลครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ส่วนหนึ่งอาจพิจารณาได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่เป็นการทดสอบความรู้และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้น ๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น (Buayok, 2021)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 เป็นหน่วยงานที่บริหารและจัดการศึกษาให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นปฐมวัย ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2564 มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 33 โรงเรียน จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2564 พบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาพรวมทั้ง 4 กลุ่มสาระ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 33.40 ลดลงจาก ปีการศึกษา 2562 ร้อยละ

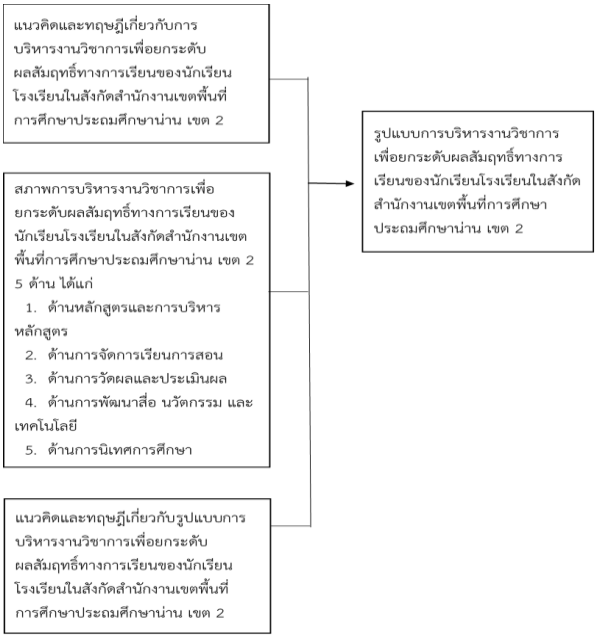
1.41 และจากผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต2 นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ พบว่าร้อยละค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนร้อยละเฉลี่ยต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดคือ ตัวชี้วัดที่ 3 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่า ร้อยละ 50 ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา เป้าหมายคือร้อยละของผู้เรียนชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Nan Primary Educational Service Area Office 2, 2019) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่มีรูปแบบการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน ส่งผลให้การนำนโยบายสู่การปฏิบัติไม่ประสบความสำเร็จ ผลลัพธ์ที่ได้จึงคลาดเคลื่อนจากทิศทางที่ต้องการ จากสภาพดังกล่าวจะเห็นว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ และพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 เพื่อนำเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 ให้เป็นไปตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาสังเคราะห์ออกมาเป็นแนวคิดสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามระเบียบวิธีการ ผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 จำนวณ 33 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 33 คน หัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการ จำนวน 33 คน ศึกษานิเทศก์จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้น 77 คน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา จำนวน 66 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 33 คน หัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการ จำนวน 33 คน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน เป็นผู้มีประสบการด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีความรู้ความสามารถหรือมีประสบการณ์ด้านความสามารถในการบริหารงานวิชาการ 2) หัวหน้างานวิชาการหรือครูวิชาการ จำนวน 5 คน มีประสบการณ์เป็นหัวหน้างานบริหารงานวิชาการอย่างไม่น้อยกว่า 5 ปี 3) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน โดยใช้เทคนิคการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ชนิด คือ

1. แบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต2

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต2 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ดังนี้

1. แบบสอบถามแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1.2 สังเคราะห์ขอบเขตการบริหารงานวิชาการ กำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายของเนื้อหาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

1.3 สร้างแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

1.4 นำร่างแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา จากนั้นปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.5 นำแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่า IOC =1.00

1.6 นำแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่

ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนบ้านแม่ปาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ที่มิใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha–Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.88

1.7 จัดทำแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

2.2 สังเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 จากแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

2.3 นำผลการสังเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 มากำหนดประเด็นในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.4 นำร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา สำนวนที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.5 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่า IOC =1.00

2.6 จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ 3 ประเด็นคือ 1) รูปแบบการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) รูปแบบการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 3) รูปแบบการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านการนิเทศฯ กำกับและติดตาม ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต2

1.1 ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

1.2 นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์แก่ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยนำหนังสือนำส่งและแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียน

1.4 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

2.1 ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

2.2 นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์แก่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบแนวคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

2.3 นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่ใช้สัมภาษณ์ แจ้งวัน เวลาและสถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ให้กลุ่มตัวอย่างทราบล่วงหน้า

2.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual interview) (Bunyoprakan, 2019) มีขั้นตอนดังนี้

2.4.1 แนะนำตัวผู้วิจัย ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้สัมภาษณ์

2.4.2 กล่าวถึงความมุ่งหมายของการวิจัย การสัมภาษณ์ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบ

2.4.3 เริ่มดำเนินการสัมภาษณ์ โดยใช้แนวโครงสร้างของคำถามที่สร้างขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

2.4.4 เมื่อทำการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นครบถ้วนทุกข้อคำถามแล้ว ผู้วิจัยสรุปเพื่อยืนยันคำสัมภาษณ์นั้นถูกต้องสมบูรณ์

2.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สรุป แปลผล เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต2

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลตามเกณฑ์ของ (Best, 1997 อ้างใน Chamnan, 2021)

2. แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปสาระสำคัญ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ไปพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 และเพื่อหารูปแบบบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์จำนวนร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ		จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ			
	ชาย	40	60.60
	หญิง	26	39.40
	รวม	**66**	**100**
ตำแหน่ง			
	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	33	50
	ครูหรือหัวหน้างานวิชาการ	33	50
	รวม	**66**	**100**

จากตารางที่ 1 พบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ เพศชาย จำนวน 40 คน (ร้อยละ 60.60) รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 26 คน (ร้อยละ 39.40) และตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนเท่ากัน คือ 33 คน

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับของสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

รายการ	ระดับสภาพการบริการงาน		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน (S.D)	แปลผล
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.44	0.57	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.61	0.53	มาก
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.78	0.42	มาก
4. ด้านการนิเทศ กำกับ และติดตาม	4.52	0.55	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.47	0.57	มาก
ภาพรวม	**4.57**	**0.53**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ภาพรวมมีสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.57, S.D=0.53) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียน

การสอน ด้านการนิเทศ กำกับและติดตาม ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2

ช่วงที่ 1 การเลือกสภาพการบริหารงานวิชาการที่ต่ำที่สุด 3 อันดับแรก เพื่อนำไปเป็นกรอบในการสัมภาษณ์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

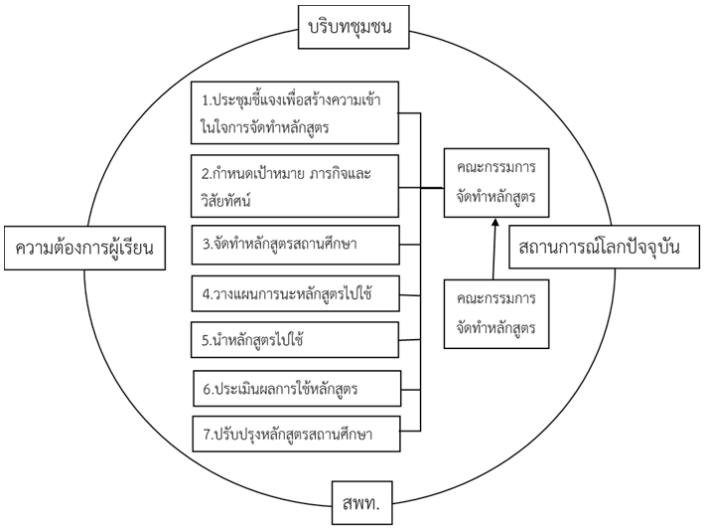
ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการต่ำสุด 3 ลำดับแรก

ลำดับที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	แปลผล
1.	ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.44	มาก
2.	ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.47	มาก
3.	ด้านการนิเทศฯกำกับและติดตาม	4.52	มาก

ช่วงที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการ โดยวิธีการสัมภาษณ์ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการที่ต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ในแต่ละด้านเป็น ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร จากการสัมภาษณ์ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน ค้นพบว่า สถานศึกษาควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ผู้เรียน และสังคมในปัจจุบัน ก่อนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และสถานการณ์ในปัจจุบัน ควรเน้นเสริมด้านทักษะอาชีพ มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 3 หรือ 5 ปีการศึกษา มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้แก่คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ภารกิจ และวิสัยทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีการวางแผนการนำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ 2) หัวหน้าหรือครูวิชาการ ค้นพบว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชนและการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการจัดทำ SWOT เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีการนำปัญหาที่ผ่านมามาปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น มีการจัดการด้านหลักสูตรโดยเฉพาะวิชาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา ในการจัดการบริหารหลักสูตร ควรสอดคล้องกับตัวผู้เรียนและความสามารถของผู้เรียนอีกทั้งแนวทางการศึกษาต่อของผู้เรียน หลักสูตรต้องเอื้อต่อการเข้าศึกษาต่อเมื่อจบจากโรงเรียนขยายโอกาส 3) ศึกษานิเทศก์ ค้นพบว่าสถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรหลังการนำ

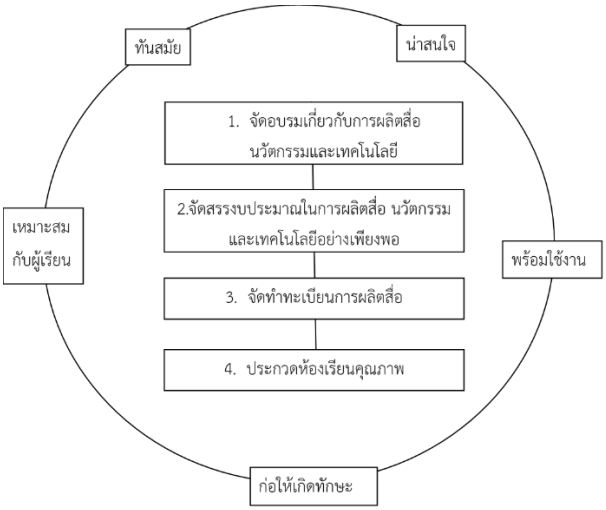
หลักสูตรไปใช้ในระยะเวลา 3 หรือ 5 ปีเพื่อทบทวนคุณภาพของผู้เรียนหากไม่เป็นที่พอใจสถานศึกษาสามารถตั้งค่าเป้าหมายหรือจุดเน้นเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เน้นรายบุคคล รายวิชา/กลุ่มสาระ โดยครูผู้สอนได้ออกแบบการสอนหรือนำตัวชี้วัดแต่ละสาระการเรียนรู้ ไปสังเคราะห์รายด้าน และเพิ่มความเข้มข้นในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องต่อการวัดและประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2551 ซึ่งทุกโรงเรียนจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัดในบางกลุ่มสาระที่มีการปรับและควรมีการประเมินหลักสูตรและปรับปรุงทุกปีให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน โรงเรียนต้องมีโครงสร้างการบริหารหลักสูตรที่ชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน” จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต2 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรประกอบด้วย 1) ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร 2) กำหนดเป้าหมาย ภารกิจและวิสัยทัศน์ 3) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4) วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ 5) นำหลักสูตรไปใช้ 6) ประเมินผลการใช้หลักสูตร และ7) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้หลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับบริบทชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ความต้องการของผู้เรียน และ สถานการณ์โลกในปัจจุบัน

ภาพ 2 รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

2. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี จากการสัมภาษณ์ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน พบว่าสถานศึกษาควรปรับปรุงระบบเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยพร้อมใช้งานอยู่เสมอ มีการใช้สื่อที่เหมาะสมกับการสอนและปฏิบัติจริง มีการจัดสรรงบประมาณให้กับครูผู้สอนได้จัดทำสื่อนวัตกรรมนำมาขับเคลื่อนการพัฒนา

คุณภาพผู้เรียน มีทะเบียนการจัดทำสื่อและมีการประกวดห้องเรียนคุณภาพทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนควรสร้างสื่อที่ทันสมัย น่าสนใจและพร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อและนวัตกรรมใหม่ๆ ควรมีสื่อและนวัตกรรมที่หลายหลายเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ควรมีการนำเทคโนโลยีที่หลายหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) หัวหน้าหรือครูวิชาการ ค้นพบว่า ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมเกี่ยวกับการสอน มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการ มีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อจัดหาพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน มีการนำโปรแกรมใหม่ๆมาพัฒนานวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยน่าสนใจ เช่น โปรแกรม Canva มีการสร้างเกมหรือสื่อนวัตกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจ มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอยู่เสมอ มีการจัดทำสื่อนวัตกรรมโดยส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนรายบุคคล โรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่ ควรเน้นสื่อนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดทักษะการใช้ชีวิต เทคโนโลยีและการดำรงชีวิต สื่อและนวัตกรรมควรจะทำเป็นแหล่งเรียนรู้หรือศูนย์กลางทางการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและศึกษาแลกเปลี่ยนกันอย่างเต็มศักยภาพ 3) ศึกษานิเทศก์ ค้นพบว่า สถานศึกษา ทุกแห่งมีการพัฒนาสื่อนวัตกรรมของตนเองอยู่ตลอดเวลาโดยโรงเรียนเน้นให้ครูผู้สอนทุกคนมีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรม ใหม่ๆในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทุกภาคเรียนทุกปีการศึกษา โรงเรียนที่มีจำนวนครูมากจะมีข้อได้เปรียบในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีข้อจำกัดทุกด้านในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อที่มีอยู่ให้สามารถใช้งานได้ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน มีการพัฒนาสื่อนวัตกรรมให้ทันสมัยสอดคล้องกับหลักสูตร มีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาเครื่องมือ ในการแสวงหาความรู้และให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ควรมีการนำสื่อนวัตกรรมใน OBEC Content Center ของ สพฐ.มาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และควรนำสื่อนวัตกรรมที่หลากหลายมาใช้ให้สอดคล้องกับ ความเหมาะสมของผู้เรียน มีการส่งเสริมการผลิตสื่อ และนวัตกรรมที่หลากหลาย จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 1) จัดอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 2) จัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ 3) จัดทำทะเบียนการผลิตสื่อ และ 4) มีการประกวดห้องเรียนคุณภาพ ทั้งนี้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีควรมีความทันสมัย น่าสนใจ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เหมาะสมกับผู้เรียนทุกวัยและสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต้องก่อให้เกิดทักษะในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

ภาพ 3 รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

3. ด้านการนิเทศฯ กำกับ และติดตาม จากการสัมภาษณ์ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน ค้นพบว่าโรงเรียนควรมีการประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเพื่อรับการนิเทศภายใน มีการวางแผนนิเทศกำกับติดตามตามโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามปฏิทินที่กำหนดโดยมีเครื่องมือในการนิเทศเพื่อสะท้อนผลครูผู้สอนได้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นิเทศเยี่ยมชั้นเรียนด้วยคณะกรรมการของโรงเรียนและมีการกำกับนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ การนิเทศควรนิเทศอย่างหลากทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และในการนิเทศควรโฟกัสเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รอบแรกนิเทศ การจัดชั้นเรียน รอบต่อไป นิเทศการจัดการเรียนการสอน 2) หัวหน้าหรือครูวิชาการ ค้นพบว่า ควรมีการนิเทศกำกับติดตามงานอยู่สม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการจัดระบบกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ จัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ การศึกษาให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการนิเทศกำกับและติดตามอย่างเป็นกัลยาณมิตร ควรมีการจัดทำตารางการนิเทศที่ชัดเจน การนิเทศกำกับติดตามความมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน การนิเทศภายในเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเนื่องจากจะได้เห็นสภาพบริบททุกด้านของโรงเรียนครูผู้สอนนักเรียนชั้นเรียนและนำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงด้านต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการกำกับติดตามและจัดสรรทรัพยากรเพื่อตอบสนองและพัฒนา จากผลการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้องค์กรมีศักยภาพยิ่งขึ้น 3) ศึกษานิเทศก์ ค้นพบว่า โรงเรียนต้องมีระบบนิเทศภายในเพื่อการขับเคลื่อนงานในโรงเรียนโดยการติดตามของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและให้ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้นิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องและกำกับดูแลช่วยเหลือ โดยมีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการติดตาม โรงเรียนต้องเพิ่มความ

เข้มข้นการนิเทศภายในโรงเรียนโดยการสังเกตการณ์สอน ของครูทุกคนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น และมีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนรายสัปดาห์รายเดือน และรายภาคเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการนิเทศแบบหนุนเสริมเพิ่มมากขึ้น ควรดำเนินการนิเทศ กำกับและติดตามงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดประสบการณ์ระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านการนิเทศฯ กำกับ และติดตาม ประกอบด้วย 1) ประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง 2) วางแผนการนิเทศ กำกับและติดตาม ตามโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3) ดำเนินการนิเทศ กำกับ และติดตามอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และ 4) สะท้อนผลการนิเทศ กำกับและติดตาม ทั้งนี้การนิเทศ กำกับและติดตามต้องได้รับการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีเครื่องมือและตารางการนิเทศที่ชัดเจน และมีลักษณะการนิเทศที่หลากหลาย

ภาพ 4 รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านการนิเทศฯ กำกับ และติดตาม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chamnan (2021) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับ Promyam (2019) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Busarakoon and Tapaneeyasub (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง (Executive Function : EF) ของเด็กปฐมวัย พบว่า ความเห็นต่อสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการตนเองของเด็กปฐมวัยในภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (Hongthong, 2019)

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรประกอบด้วย 1) ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร 2) กำหนดเป้าหมาย ภารกิจและวิสัยทัศน์ 3) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4) วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ 5) นำหลักสูตรไปใช้ 6) ประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 7) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้หลักสูตรสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับบริบทชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ความต้องการของผู้เรียน และ สถานการณ์โลกในปัจจุบัน รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 1) จัดอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 2) จัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ 3) จัดทำทะเบียนการผลิตสื่อ และ4) มีการประกวดห้องเรียนคุณภาพ ทั้งนี้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีควรมีความทันสมัย น่าสนใจ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เหมาะสมกับผู้เรียนทุกวัย และสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต้องก่อให้เกิดทักษะในการดำรงชีวิตของผู้เรียน และรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนโรงเรียน

ขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ด้านการนิเทศฯ กำกับ และติดตาม ประกอบด้วย 1) ประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง 2) วางแผนการนิเทศ กำกับและติดตาม ตามโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3) ดำเนินการนิเทศ กำกับ และติดตามอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และ 4) สะท้อนผลการนิเทศ กำกับและติดตาม ทั้งนี้การนิเทศ กำกับและติดตามต้องได้รับการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีเครื่องมือและตารางการนิเทศที่ชัดเจน และมีลักษณะการนิเทศที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต2 ไปใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรศึกษาขอบข่ายในการดำเนินงานของแต่ละด้านเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนก่อนนำไปปฏิบัติ และนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ออกแบบหลักสูตรกลุ่มสาระของตนเองให้สอดคลเองกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อที่สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

4. ด้านด้านนิเทศฯ กำกับและติดตาม ควรมีการกำหนดรูปแบบ ตารางการออกนิเทศ และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน การนิเทศควรเน้นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะเชิงวิจัยและพัฒนา

1. ควรศึกษาการเปรียบเทียบผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

2. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันทางด้านชาติพันธุ์

เอกสารอ้างอิง

Buayok, P. (2021). Academic Administration Model for Enhancing Achievement of School Under Suratthani City Municipality Suratthani Province**. Journal of Graduate research** 12(1): 15-29. (In Thai)

Bunyoprakan, A. (2019). **Academic Administration Model of Magnet Schools under the Office of Uttaradit Primary Education Service Area Office 1.** Master Thesis in Educational Administration, Uttaradit Rajabhat University. (In Thai)

Busarakoon, T and Tapaneeyasub, P. (2021). Guidelines for the Development of Academic Administration in Schools, Expanding Educational Opportunities Under the Primary Education Service Area Office Samutsakhon. **Valaya Alongkorn Review (Humanities and Social Science)** 11(2): 77-90. (In Thai)

Chamnan, E. (2021). **Guidelines for Academic Administration to Improve Learning Achievement of Students of Schools in Highland Areas under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3.** Master Thesis in Educational Administration, Uttaradit Rajabhat University. (In Thai)

Hongthong, P. (2019). **An Academic Management Model of Educational Institutions in Bangkok for Developing Executive (EF) of Early Childhood**. Master Thesis in Educational Administration, North Bangkok University. (In Thai)

Nan Primary Educational Service Area Office 2. (2019). **Action Plan 2021**. Ministry of Education. (In Thai)

Office of the Education Council. (2017). **National Education Plan 2017-2036.** Ministry of Education. (In Thai)

Promyam, Y. (2019). **Acadamic Administation of Education institution Administrators in Bang Bua Thong District under Nonthaburi Primary Education Service Area Office 2.** Master Thesis in Educational Administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (In Thai)

Thach S.T. (R**ā**madhammo). (2018). **The Effectiveness of Academic Administration for Improving the Quality of Student Learning in Buddhist Upper Secondary Education in Southern Vietnam**. Master Thesis in Buddhist Educational Administration, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.